

VZDĚLÁVACÍ OBSAH – ČEŠTINA JAKO DRUHÝ JAZYK

Téma: STRAVOVÁNÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

	Poslech a mluvení	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu:</p> <p>Je potřeba, aby učitel/učitelka</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluvil/a pomalu, zřetelně - přizpůsobil/a se řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního žáka/žákyně (především v tempu řeči a slovní zásobě). - pomáhal/a porozumění – gesty, opakováním, příklady apod. 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachytí známá slova (např. názvy potravin a jídel), když někdo mluví o stravování. - krátce verbálně nebo neverbálně jednoduše reaguje na otázky, které se týkají jeho/jejího stravování (např. Co nejíš? - Mrkev, Chutná ti banán? - kývne hlavou, Co jíš k snídani? – ukáže na obrázek). - reaguje na běžné fráze ze školní jídelny a fráze spolužáků, (např. Chceš? - Ano, Dej si - Děkuju, nechci, Ještě? - kývne). - zeptá se, pokud něčemu ve školní jídelně nerozumí (Co to je?, Kde je pití?). - řekne, když něco nesmí jíst nebo když má potíže po nějaké potravine (pouze podle individuálních potřeb žáka). 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachytí klíčové informace, když někdo mluví o jídle (např. Dnes bude k obědu řízek s bramborem a zítra filé a kaše). - odpovídá jednoslovně nebo krátkou větou na otázky, které se týkají jeho/jejího stravování (např. Co nesmíš jíst? - Nesmím pečivo, Co ráno snídáš? - Jogurt, Co ti nechutná? - Nemám ráda banány). - mluví o jídle a svém stravování (např. Mám rád pizzu, Nejím brambory, Ráno piju čaj). - ve školní jídelně řekne, co chce a nechce (např. Víc omáčky, Okurku ne, Prosím přidat). - objedná si jednoduše verbálně, pokud má možnost výběru (např. Prosím tohle). - samostatně nabídne (např. Chceš?, Vezmi si) a zeptá se na jídlo nebo pití (např. Máš rád kolu?).
	<p>Čtení – práce s textem</p>		
	<p>Podmínky pro splnění výstupu:</p> <p>Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více).</p> <p>Texty vždy obsahují slovní zásobu, se</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čte slova označující potraviny, jídla, označení jídel (např. ovoce, pečivo). - vyhledá informace o potravinách a stravování v materiálech s obrázky (např. v upraveném jídelním lístku, v letáku). - vyhledá informace v krátkém zjednodušeném textu o jídle a 	<ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním¹ (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké jednoduché věty o jídle a stravování (např. Dnes máme koláč, K večeři bude polévka). - vyhledá informace a klíčová slova v krátkém textu o jídle a stravování (např. popis zdravé a nezdravé stravy).

¹ instrukce k vyhledávání a otázky k porozumění sdělujeme na 1. stupni ústně, na 2. stupni písemně

	<p>kteřou byl řák/řákyně obeznámen/a.</p> <p>Texty obsahují obrázky nebo jinou vizuální oporu.</p>	<p>stravování (např. Alenka má ráda čaj a nemá ráda mléko).</p>	
	<p>Psaní</p>	-	-
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Texty vždy obsahují obrázky a/nebo jinou nápovědu (např. výběr slov, počáteční písmena apod.)</p> <p>Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opíše slova označující potraviny, jídla a krátké věty (např. džus, Jablko je ovoce). - napíše slova označující potraviny a jídla do krátkého textu s obrázky (např. do jídelníčku). 	<ul style="list-style-type: none"> - doplní slova a krátké jednoduché věty týkající se stravování do textu (např. vyplní dotazník např. na téma Řekněte, co je a není zdravé, účastní se ankety na téma: Co jíte během dne). - napíše několik vět o svém stravování (např. co rád/a a nerad/a jí a pije během dne).
	<p>Sociokulturní kompetence</p>	<ul style="list-style-type: none"> - je obeznámen/a se základními zvyklostmi stolování v ČR, přejeme Dobrou chuť, jíme lžící, vidličkou a nožem. - je obeznámen s tím, jak se chovat ve školní jídelně ve své škole (např. vystát frontu, vzít si jídlo, odnést nádobí, dokáže si jít přidat, – konkrétní zvyklosti záleží na konkrétní školní jídelně). - orientuje se v jídelním lístku své školy. - je obeznámen s tím, jak si vzájemně nabízíme jídlo (např. čekáme, až nám někdo nabídne, případně se zeptáme, než si něco vezmeme). - je obeznámen/a s tím, co v ČR považujeme za zdravé a nezdravé stravování. 	
UČIVO:			
	<p>Slovní zásoba</p> <p>Tematické okruhy a příklady (nejde o úplný výčet toho, co má řák/řákyně umět, ale o minimum, se kterým se má seznámit)</p>	<p>Názvy základních potravin a jídel (<i>mléko, máslo, chleba, rohlík, maso, rýže, okurka, maso, knedlík, polévka, omáčka, snídaně, svačina, oběd, večeře</i>)</p> <p>Kategorie v jídelníčku (<i>polévka, hlavní jídlo, moučník, nápoj</i>)</p> <p>Klasifikace jídel, nadřazená slova (<i>ovoce, zelenina, pečivo, maso, mléčné výrobky...</i>)</p> <p>Základní fráze spojené s konzumací jídla (<i>Prosím přidat. Dobrou chuť. Děkuju, už nechci. Mám hlad/žízeň.</i>)</p> <p>Slovesa (např. <i>ne/chutnat, mít rád, potřebovat, snídat, svačit, obědovat, večeřet, jíst, pít</i>)</p> <p>Příslovce (např. <i>hodně, málo, míň, víc</i>)</p> <p>Slovotvorná souvislost mezi slovy typu <i>jahoda – jahodový, čokoláda – čokoládový...</i></p>	
	<p>Gramatika</p> <p>Co řák/řákyně potřebuje ovládat, aby mluvil/a</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovává potraviny v 1. pádě j. č. i mn. č. (<i>To je jahoda. To jsou brambory.</i>) - tvoří množné číslo potravin s čísly 2–4 (mužský rod: <i>rohlíky, pomeranče</i>; ženský rod: <i>papriky, cibule</i>; střední rod: <i>jablka</i>); pouze pokročilejší se seznámí s komplikovanými slovy (<i>dvě</i> 	

	gramaticky správně v tomto tématu	<p><i>mrkve, rajčata</i> apod.), případně s kombinací 5 + podstatné jméno</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluví o tom, co má/nemá rád, používá fráze ne/chutná mi, ne/chutnají mi a ne/mám rád/a, pokročilejší časují a tvoří otázku - používá 4. pád j. č. i mn. č. ve frázi (Mám/Nemám rád/a...) - 2. pád j. č., popř. mn. č. pro vyjádření množství (<i>kilo pomerančů, kilo mouky, půl kila jahod, litr mléka</i> apod.) pro případnou přípravu pro psaní receptu (popis pracovního postupu) - podle individuální potřeby ovládá 1. osobu jednotného čísla u modálních sloves (a u slovesa <i>potřebovat</i>) + <i>jíst, pít</i> (<i>nesmím jíst, nemůžu jíst, můžu jíst, potřebuju pít často</i>) - podle individuální potřeby se naučí utvořit otázku, která bude zkoumat složení jídla (např. <i>Je tam mléko? Je tam mouka?</i>)
Pomůcky a texty:		<p>Obrázky, fotky, letáky z obchodů, pexesa, školní jídelní lístek, kuchařky, časopisy o vaření</p> <p>www.inkluzivniskola.cz – Materiály k tématům (kartičky, pracovní listy a testy, interaktivní tabule), téma Jídlo, stravování</p> <p>https://www.kurzycestinyprocizince.cz/cs/e-learning.html – Jídlo a školní jídelna, video a pracovní listy ke stažení</p> <p>Nosálová, B. a kol. Učíme češtinu jako cizí jazyk. META 2018. – ke stažení</p> <p>Jaurisová, B. Prázdninová škola češtiny. NIDV 2016. – ke stažení</p> <p>Škodová S. Domino, Wolters Kluwer ČR, a.s. 2010, 2012. (učebnice 1. stupeň)</p> <p>Titěrová, K. a kol.: Levou zadní 1: Čeština jako druhý jazyk. META 2018. (učebnice 2. stupeň)</p>